

GLAS GORENJKE

ANKETA V SMLEDNIKU IN ZGORNJI LUŠI

Vedno manj nejasnosti

Anketa bo dobila pravno moč, če jo bo potrdil tudi OLO

Priprave za formiranje komun na Gorenjskem so bile že v 12 za medvoško komuno. — Skupno se je izjavilo za kranjsko območje posameznih komunalnih skupnosti, v krajih pa, kjer Pripravljalni odbor za formiranje komun na Gorenjskem ni prišel do pravega zaključka, je bila izvedena med prebivalstvom anketa ter so se prebivalci lahko sami odločili za to ali ono komuno.

Tudi v Smledniku so se volivci na svojih sestankih in zborih izjavili kam želijo. Vendar pa so pred dnevi poslali na OLO Kranj posebno delegacijo, ki je predstavnike Pripravljalnega odbora zaprosila za dovojenje, da anketira prebivalstvo, ker s pravno odločitvijo niso zadovoljni. Na predlog ljudskega poslanca republike Ljudske skupštine tov. Franca Popita je Pripravljalni odbor dovolil anketo, ki je bila izvedena pretečno nedeljo.

Rezultati ankete so dokaj zanimivi, zlasti če upoštevamo, da so se na zborih volivcev prebivalci izrekli za medvoško komuno, v anketi pa je velika večina ljudi glasovala za kranjsko komuno. V katastrski občini Zagorje, ki vključuje tudi vasi Torevo in Dornice, je glasovalo za kranjsko komuno 55, za medvoško pa 134 prebivalcev; v Hrašah za kranjsko 111, za medvoško komuno 46 ljudi, v katastrski občini Smlednik, ki vključuje tudi vas Valpurga, je glasovalo za kranjsko občino v Valpurgi 104, v Smledniku 154 prebivalcev, za medvoško pa v Valpurgi 68 in v Smledniku 44 ljudi; v Mošah se je izreklo za

„Bori“ - „Nova obzorja“ - „Ljudska prosveta“

Na Gorenjskem pa nič!

Mar na Gorenjskem res ni pogojev za izdajanje kulturno-prosvetne revije, ne potrebe po njej?

Pred tednom me je obiskal ve pri politični in kulturni tovaris Zdravko Slamnik, mlad vzgoji delovnega ljudstva na pesnik, ki smo ga zadnja leta Gorenjskem lahko srečali v Novih obzorjih, Besedi in Obzorniku, in mi prinesel svojo otroško zgodbico v verzih »Tončkove sanje«, ki je te dni izšla v Novem mestu kot tretja knjiga Trdinove založbe, katero urejuje pesnik in znani slovenski prevajalec Severin Sali, financirala pa je Okrajni odbor Ljudske prosvete Novo mesto. Razen Trdinove knjižnice tudi ustanova tudi dolensko kulturno - prosvetno razvijanje. Pobudo dolenske Ljudske prosvete je prav gotovo treba pozdraviti kot važno kulturno prebivalstvo in po številu naročnikov skoro ne z ostaja za našimi osrednjimi revijami. Pobudo dolenske Ljudske prosvete je prav gotovo

treba pozdraviti pa predvsem razumevanje je treba predvsem razumevanje tistih, ki so s sredstvi omogočili izdajanje revije in izdajanje knjig Trdinove knjižnice. Ce pomislimo, da je Dolenska pasivno področje Slovenskega kulturno - gospodarsko in prometno enotnost tega področja in tem, da bi se nad tem zanimali delavski sveti gorenjskih preizvodnih in trgovskih podjetij, ki imajo s prispevki v tiskovni sklad »Gorenjskega tiska« uresničili zmisel, ki bo prav gotovo rodila dobre sado-

Kranj 52 in za Medvode 54 lju- 33,3%, za selško 64,3%, 2,4% pa je bilo neveljavnih glasovnic.

Ob naštevanju teh rezultatov nedeljske ankete pa moramo pripomniti, da bo glasovanje dobitno polno moč šele tedaj, če bo glasovalne rezultate sprejel Travankore - Kočin. V spremstvu in potrdil tudi Okrajni ljudski ministerstvo predsednika odbor na svojem zasedanju, ki Pilaja in admirala Pisleyja je bo v ponedeljek 31. januarja. OLO prav gotovo ne bo dovolil delitev katastrskih občin, kot je mornariških oddelkov je admisija Sp. Luša, Praprotno in Sv. Tomaž. Samo v Sp. Luši se je majhna večina ljudi izrekla za loško komuno, v vseh ostalih naseljih pa se je velika večina ljudi izrekla za komuno v Selški dolini. V odstotkih izraženo se je izjavilo za loško komuno

Iz Bangalora je predsednik prepotoval v Indiji in Burmi Tito s svojim spremstvom prisel s posebnim vlakom v Kočin, kjer so ga sprejeli najvišji predstavniki indijske države sednik Tito s svojim spremstvom v torek opoldne ponovno vkrca na ladjo ter po rapportu obiskal veliko oporišče indijske vojne mornarice. Po pregledu popoldne.

Na svojem povratku iz Indije, kjer se je Sp. Luša odločila za jugoslovanske vojne mornarice ral Pisley izročil komandanu srebrn pokal, darilo jugoslovenske mornarice. Pred vkrcanjem na »Galeba« si je predsednik Republike ogledal tudi šole indijske mornarice.

V. S. Tito je s svojim spremstvom

Osnoval se je Pripravljalni odbor za formiranje domžalske komune

Prejšnjo nedeljo dopoldan je bil v Domžalah sestanek političnih aktivistov in zastopnikov občin Mengš, Radomlje, Domžale, Lukovica, Blagovica in Moravče, na katerem so konstituirali pripravljalni odbor za formiranje komune in izvolili tri komisije.

Sestanek je otvoril tovarš Troha in pozdravil vse navzoče posebno pa predsednika pripravljalnega odbora ljubljanske zveze komun in predsednika MLO Ljubljana tovariša Marijana Dermastjo, ki je v kratkin besedah očrtil naloge iniciativnega odbora in njegovih komisij. Posebno je poudaril, da bo morala komisija za organizacija vprašanja prav v Domžalah posvetiti vso pozornost teritorialni razmejitvi in osnovati je bila izvoljenih 9 tovarnje krajinskih pisarn ter varišev. Predsednik te komisij, ker so tu ti problemi še vedno pereči.

Prva točka dnevnega reda je vprašanja sestavlja 7 članov, bila izvolitev predsednika inicativnega odbora. Ker so po drugih krajin priprave za komuno, na komisija je bila komisija za precej dalje kot v Domžalah in imajo že zdavnaj formirane iniciativne odbore (pristopili so že k razpravam o statusu in organizacijskih vprašanjih), pravzaprav Domžalama ni ostalo mnogo izbiranja. Izkazalo se je, da so najposobnejši volivci iz Trojan sami. Izjasnilo se je tudi dejstvo, da so tisti, ki so za priključitev Homca h Kamniku v manjšini in da je to popolnoma negospodarsko.

V zaključku so prisotni razpravljali še o nekaterih drugih vprašanjih, kot so tem ali največjih priprave za komuno, na komisija je bila komisija za domžavska vprašanja pod predsedstvom tovarša Trohe. V zaključku so prisotni razpravljali še o nekaterih drugih vprašanjih, kot so tem ali največjih priprave za komuno, na komisija je bila komisija za domžavska vprašanja pod predsedstvom tovarša Trohe. V ponedeljek, 24. januarja, je bil v Domžalah tudi sestanek vseh funkcionarjev SZDL iz predsedstva pripravljalnega odbora za formiranje komune na Gorenjskem, ki ga je podal član predsednika tovarš Milan Kristan.

Pripravljalni odbor za ustanovitev komun na Gorenjskem, ki ga bo pripravljalni odbor moral še predsednik OLO Radovljice tovarš Milan Kristan.

Pripravljalni odbor za ustanovitev komun na Gorenjskem, ki ga bo pripravljalni odbor moral še predsednik OLO Radovljice tovarš Milan Kristan.

—

V ponedeljek, 24. januarja, je bil v Domžalah tudi sestanek vseh funkcionarjev SZDL iz predsedstva pripravljalnega odbora za formiranje komune na Gorenjskem, ki ga je podal član predsednika tovarš Milan Kristan. Pripravljalni odbor za ustanovitev komun na Gorenjskem, ki ga bo pripravljalni odbor moral še predsednik OLO Radovljice tovarš Milan Kristan.

—

Druga točka dnevnega reda

Epilog k „mengeški komuni“

Kje so vzroki za „reakcionarnost“ Mengšanov? Ali Homčani razumejo, zakaj gredo v domžalsko komuno?

Sedaj, ko je že osnovan Pripravljalni odbor za formiranje domžalske komune in so razprave o teritorialnem obsegu v glavnem zaključene, se lahko ozremo nazaj in damo nekaj kritičnih pripomemb.

Pred meseci, ko smo prvič začeli razpravljati o komunah, munah smo več ali manj poznamo na dokaj široko »demokratično bazo« in poudarili, da se je v voliveh ustalilo mišljenje.

Ko smo začeli razpravljati o komunah, munah smo več ali manj poznamo na dokaj široko »demokratično bazo« in poudarili, da se je v voliveh ustalilo mišljenje.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

<p

Države zahodne Evrope, zlasti Francijo, je zadela težka elementarna nesreča. V Franciji je poplavljena več mest in vasi ter so morali s področja Seine, Marne, Rhone in Garonne preseliti več tisoč prebivalcev. Reke so na več mestih narasle za približno 7,5 metra nad normalnim vodostajem. Tudi glavno mesto Francije je poplavljeno. Voda je vdrla v nekatera mestna predela ob Seini.

VELIKA STAVKA
V ZAHODNI NEMČIJI

V porurškem industrijskem področju je pričelo stavkati nad 800.000 delavcev. V stavki, ki je trajala 24 ur, je sodelovalo 250.000 kovinarjev in nad 550.000 delavcev. Stavka je potekla brez večjih izgredov. — Skupne izgube v proizvodnji zaradi stavke, — znašajo 380.000 ton rjavega premoga, 60.000 ton jekla in 40.000 ton surovega železa.

SOVJETSKA ZVEZA PREKINILA VOJNO STANJE
Z NEMČIJO

Prezidij Vrhovnega sovjeta je sprejel odlok, da prekine vojno stanje med Sovjetsko zvezo in Nemčijo in vzpostavi med obe ma državama normalne odnose. Ukaz pa priporinjava, da s tem ne prenehajo mednarodne obveznosti in sporazumi, ki se nahajajo v zvezi s štirimi vesilnami na vso Nemčijo.

OSEM LET INDIJSKE REPUBLIKE

Prijateljska Indija je v sredo slavila osmo obletnico razglasitve republike in se pripravlja, da se bo po sklopu svoje najmočnejše politične organizacije — kongresne stranke — načrtno lotila naporov za zgraditev države na socialističnih temeljih. Indijski minister za finance Dešmuk je v govoru, ki ga je imel za študente, pozdravil ta sklep kongresa. Dejal je, da je kapitalizem neprimeren za razvoj te države in da je edino sprejemljiv način socialistični družbeni sistem.

Ko je Nehru, prvi vodja Kongresa, povabil Tita na obisk v Indijo, da bi se med drugim udeležil tudi zdodovinske seje v Madrasu, ko bo ta sklepal o socialističnem razvoju Indije, je bil v tem izraz največje sorodnosti naporov dveh prijateljskih držav.

Ljudski odbor pred svojimi volivci

Izvlečki iz poročila o delu LOMO Kranj v preteklem letu

Kranj, 28. januarja.

Danes popoldne se bodo sestali odborniki LOMO Kranj, da bi kritično pregledali svoje delo v preteklem letu. Ker delo ljudskega odbora prav gotovo zanima naše bralce, objavljamo nekatere pomembnejše ugotovitve o delu LOMO Kranj v preteklem letu.

Družbeni plan za lansko leto takole: v lanskem letu je bilo je sprejet ljudski odbor v za- v gradnji osem stanovanjskih zgradb, štiri vrstne hiše ter ena družbeni plan sprejet še v marcu, republiški sredi aprila pridobili v Kranju 59 stanovanj, 2 garsonieri, 3 samske sobe in 6 lokalov. Na Zlatem polju smo dokončali zgradbo provizorija Zdravstvenega doma, ki že služi svojemu namenu.

Ob koncu leta so se pričela tudi dela na novi osnovni šoli v Stražišču, ter so doslej izdelali temelje in deloma obodno obzidje. Vendar so zaradi mraza in nepopolne dokumentacije dela začasno ustavili.

Največ sredstev je bilo uporabljenih za komunalna dela: za

gradnjo vodovoda v Stražišču, kjer z delom še nadaljujejo, povravnjena je bila viseča brv čez Kokro in tudi most čez Savo pri »Planiki«; z ureditvijo Savskega brega bomo morali še poskakati zaradi pomanjkanja sredstev. Nadaljevati pa mislimo s temi deli vsekakor še v letosnjem letu.

Tudi sklad za kreditiranje gradnje stanovanjskih hišic je bil v celoti izrabljen. Denar je bil razdeljen med 28 prisilcev.

Denar iz sklada za kreditiranje gospodarskih investicij pa je ljudski odbor porazdelil nekaterim manjšim podjetjem na območju mesta, predvsem za nabavo ustrezne opreme in strojev.

Ko prebiramo poročilo o delu ljudskega odbora v Kranju, je najti med nekaterimi izdatki tudi take, ki morda niso ravno popolnoma utemeljeni. Takih izdatkov je morda le nekaj, ki pa nikakor ne zmanjšujejo naporov in gospodarskih uspehov, ki jih je LOMO dosegel v preteklem letu.

A.

Epilog k „mengeški komuni“

(Nadaljevanje s 1. strani)

o enotnosti. Volivci pa so vztrajali pri svojem. Se več, očitali so aktivistom, da so »šlape«, ker najprej govore tako — potem se pa odločijo drugače. (Da to kaj slabo vpliva na politično afirmacijo komun, je jasno!) Ni čudno potem, če je prišlo zmešnjave na zboru volivcev, ki je končal brez kakega zaključka (pozneje so ga zaradi nediscipliniranosti volivcev razveljavili!?) Do ponovnega skicanja ali do kake ankete ni prišlo — kar je zopet psihološko in politično malec zgrešeno!

Da se razumemo! Popolnoma jasno je, da je teza o enotnosti edino pravilna, postopek sam na sebi, s katerim so dosegli to enotnost, se nam pa ne zdi povsem pravilen. Saj končno bo Mengeš nekako z administrativnim ukrepom (da ne rečemo priljubljeno) vključen v domžalsko komuno, ker je industrijsko vezan na Jarše in Domžale, ker bo priključen k domžalskemu vodovodnemu omrežju itd. itd.

Občutje, da je velik del ljudi nekega kraja reakcionarno usmerjen in da jih je treba z administrativnimi ukrepi vzgajati, to občutje, ki je v nas ukoreninjeno še iz prvih povojnih dni — je danes negativno! Po vojni je bil pač položaj takšen, da smo morali z močno roko ukrepati in urejati naše življenje, Danes pa zahteva naš razvoj, da vsi državljanji zavestno in razumno spoznavajo in se odločajo za pozitivno — za tisto, kar je v skladu z rastjo naše socialistične dežele.

Treba bi bilo iti nazaj na široko in temeljito politično delo — treba bi bilo ljudi — ne prepričevati — ampak dokazati jim nujnost enotnosti. In če ne bi bilo dejansko uporabljenih do konca koledarskega leta že 278,492.000 din, vendar je treba upoštevati, da bo treba plačati še vse račune gradbenih podjetij za mesec december. — Sredstva so bila uporabljena so se volivci ogrevali za pri-

ključitev v kamniško komuno, čeprav bodo sedaj (zoper z administrativnim ukrepm) prišli v domžalsko.

Na terenu smo ugotovili, da ljudje pravzaprav sploh ne vedo, zakaj bi bilo bolje, da bi se vključili v domžalsko komuno.

Politični aktivisti bi morali — ne resignirano ugotavljati: ljudje so reakcionarni — ampak razložiti, da naj Homec gre k Domžalam zato, ker: kulturno in zgodovinsko teži k Radomljam in Jaršam (domžalska komuna), ker je industrijsko vezan na Jarše in Domžale, ker bo priključen k domžalskemu vodovodnemu omrežju itd. itd.

Občutje, da je velik del ljudi nekega kraja reakcionarno usmerjen in da jih je treba z administrativnimi ukrepi vzgajati, to občutje, ki je v nas ukoreninjeno še iz prvih povojnih dni — je danes negativno!

Po vojni je bil pač položaj takšen, da smo morali z močno roko ukrepati in urejati naše življenje, Danes pa zahteva naš razvoj, da vsi državljanji zavestno in razumno spoznavajo in se odločajo za pozitivno — za tisto, kar je v skladu z rastjo naše socialistične dežele.

Ce se tega ne bomo držali, je naše geslo o uvajanju državljanov v samoodločanje in samo-

Tudi mladi naj odločajo v gospodarskem življenju

Organizacija Ljudske mladine gasilcem, da bodo čimprej pravili svoj dom, kjer bo tudi mladina dobila svoj prostor.

Med letom je mladina iz bohinjskega kota odkrila tudi dve spominski plošči.

Na konferenci je bila tudi obširna razprava o komunah, zlasti je mladino zanimala bohinjska. Sklenili so, da se bo moralna mladina še bolj posvetiti obravnavanju gospodarskih vprašanj bodoče bohinjske komune in posameznih vasi, ki bodo v tej komuni.

Mladinsko vodstvo za Gorenjsko

16. januarja so se zbrali v Kranju člani Okrajnega komiteja LMS Kranj in Radovljica na skupnem plenumu.

Oba predsednika dosedanjih komitejev sta poročala o stanju na terenu in o volitvah v nova mladinska vodstva. V radovljškem okraju je delo organizacije v preteklem letu nekoliko napredovalo. Okrajno vodstvo v Kranju pa je bilo nekoliko šibko in zaradi tega je bila tudi pomoč terenu premajhna.

Oba komiteja sta se izrekla za združitev, nakar so prisotni izvolili 9-člansko predstavstvo. Okrajnega komiteja LMS za Gorenjsko, katerega predsednik je Slavko Zalokar, sekretar pa Marjan Rožič. —an—

Obvestilo našim bralcem!

KOT V PREJŠNJIH STEVILKAH NAŠEGA LISTA, OPOZARJAMO CENJENE NAROČNIKE IN BRALCE »GLASU GORENSKE« TUDI TOKRAT, DA BOMO PRIHODNJI STEVILKI NAŠEGA LISTA PRILOŽILI POLOŽNICE. TAKO BO DO NAROČNIKI — ČE BODO ŽELELI SODELOVATI V VEĽIKEM NAGRADNEM ŽREBANJU NAROČNIKOV, KI BO V ZAČETKU MARCA — LAJKO PLAČALI NAROČNINO ZA LETOSNJE LETO PO POLOŽNICAH.

OBENEM OPOZARJAMO NAROČNIKE, BRALCE IN PRIJATELJE NAŠEGA LISTA, DA SMO V MESECU JANUARJU — MESECU »GLASU GORENSKE« USTANOVILI PODRUŽNICE NAŠEGA LISTA IN TO:

NA JESENICAH, PRESERNOVA CESTA 21 — (URADNEURE OB TORKIH IN PETKIH OD 8. DO 10. URE). POVERJENIK NAŠEGA LISTA STA TOV. FRANC ŽVAN IN POLDELAGA.

V SKOFJI LOKI SO PROSTORI NAŠE PODRUŽNICE V PISARNI PODJETJA »TRANSTURIST« (PRED POSTO). — URADNE URE: OB TORKIH OD 11. DO 13. URE IN OB PETKIH OD 15.30 DO 17.30 URE.

V RADOVLJICI, NA GORENJSKI CESTI ST. 15 (SOBA ST. 14). OB PONEDELJKIH IN PETKIH OD 15. DO 17. URE. POVERJENIK NAŠEGA LISTA JE VIDA VOLC.

V MEDVODAH SO PROSTORI NAŠE PODRUŽNICE V STAVBI OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA (MATIČNI URAD). — ZAENKRAT VSAK PONEDELJEK OD 15.30 DO 19.30 URE.

NAPROŠAMO CENJENE BRALCE, DA TO UPÖSTEVAJU IN SE POSLUŽUJEJO PODRUŽNIC, KI POSREDUJEJO: MALE OGLASE, OBJAVE, REKLAME, ČESTITKE, NOVE NAROČNIKE ITD.

Kuomintangovcem pa obljujajo, da jih bodo evakuirali s teh otokov pod varnim okriljem ameriškega brodovja.

Ostra reakcija kitajskega predsednika vlade Ču En Laja na to ponudbo in ameriška reakcija na to kitajsko reakcijo, nam dokazujeta, da se položaj ne bo takoj lahko razvzhljal.

Ču En Lajeva izjava, da kitajski narod mora osvoboditi Formozu, na drugi strani pa Eisenhowerjeva poslanica o Formozu in pa sklep ameriške vlade, da z lastnimi pomorski silami zavaruje

Formozo in otoče pred morebitnim napadom s celine, od tod tudi lansko leto sklenjeni ameriško - kuomunitanški obrambni sporazum.

Počasi je sicer začela slabiti misel, da bi ponovno »osvobojali« celine — posebno pri tistih, ki le malo realne glede na položaj — vendar nihče ne misli, da bi prepustil Formozo in bližnje Peskadorsko otoče celinski Kitajski. Zakaj? Zato, ker igrat otoče v ameriških vojaških načrtih izredno pomembno vlogo, ker se od tu obvlada strateško zelo pomembna področja. Ni slučaj, da so Japonci (ki so osvojili Formozo in Peskadorsko otoke že leta 1895 v japonsko - kitajski vojni), med drugo svetovno vojno te otoče zelo močno utrdili in so imeli na njih izredno močne pomorske in letalske baze. (Baza v mestu Mako na otoku Hoko — največji od 48 Peskadorskih otokov — je bil n. pr. med največjimi japonskimi bazami na Pacifiku.) Ce bi dobila Formozo LR Kitajska, bi torej nastala občutna vrzel v vojaškem obroču, ki ga snujejo Amerik. okrog vzhodnega bloka in ga imenujejo tudi »sanitarni kordon«.

Zato ni čudno, da se je v teh »zmernejših« krogih porobil misel, naj bi ta nasprotja rešili z delitvijo Kitajske na dva dela — na celinski Kitajsko in na Formozo s Peskadorskimi otoki vred, ki naj bi ostali Čankajšku in tako posredno Ameriki. Za nagrado LR Kitajski — če bi seveda pristała na to rešitev — ponujajo otoče Tačen, Macu in Kvemoj.

Britanska diplomacija si zelo prizadeva, da bi zblížala ta nasprotna gledišča in zastopalo pomiritev, ker bi se na tačniči tudi sami lahko izvlekli iz nerodnega položaja, ker že sedaj priznava obe Kitajski. To pa je trenutno tudi najrealnejša rešitev, ker kakorkoli se zahteve LR Kitajske po Formozu res upravičene, je danes položaj pač tak, da je možen bosta obe strani trmastih, edino nov spopad, če pa bo vendarle prevladala trenje politika, pa pametna pomiritev, ki bo lahko veliko prispevala k utrditi miru v Aziji in potem takem na svetu sploh.

Slavko Beznik

Ljudje in dogodki

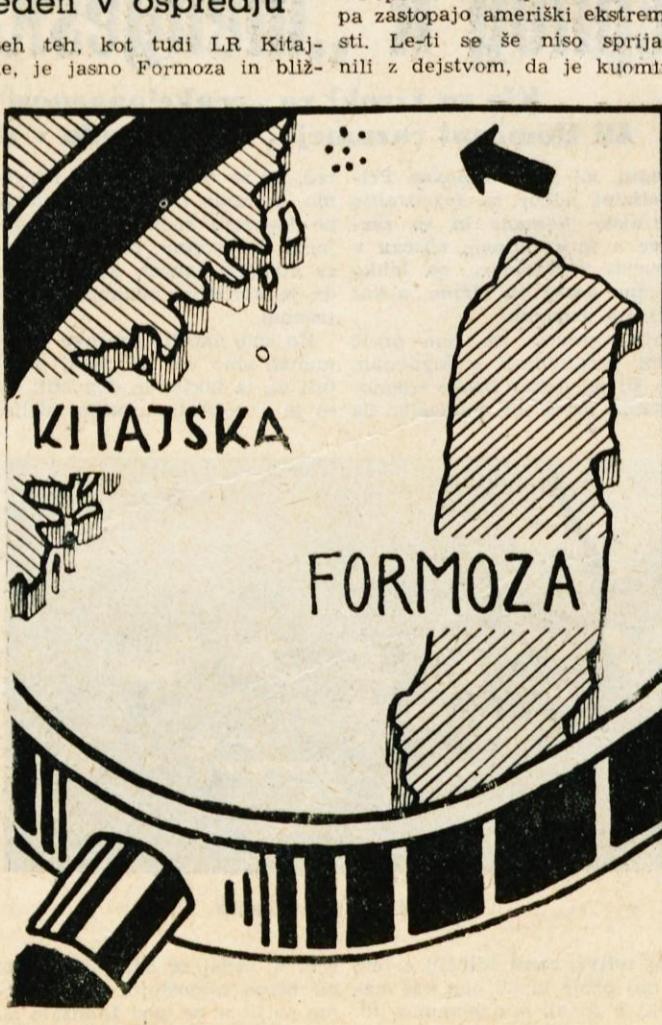
Nova vojna - ali pol k pomirilu

Pereči problemi Daljnega Vzhoda ta teden v ospredju

Tačensko otoče, otoče Macu in Kvemoj zastonj išče po zemljevidih. Se v leksikonu ne najde teh imen; niti v najnovijem Websterjevem geografskem leksikonu ne niti v »sivelikem Herderju«. To so otočki in skupine otočkov, z katere je do predkratkih malokdo vedel, ki pa so čez noč postali predmet razgovorov in ugibanj, kajti na njih se trenutno odloča usoda miru v Aziji in na svetu sploh.

Kot da bi pogledal skozi polevčevalno steklo, so se naenkrat pojavili na zemljevidu Tačenski otočki, Macu, Kvemoj in vsi ostali, ki leže v formoški ožini. Začelo se je pred tednom dni, ko so se čete LR Kitajske izkrcale na Jikjangšanu — malom otočku v skupini Tačen, ki pa so ga branili čankajški vojaki — in ga zasedele. Hkrati s tem se je povečala aktivnost obeh kitajskih armad, one s celine in kuomintangovcem v Formoze in bližnjih otokov. Kar pa je še važnejše, s tem se je do skrajnosti zaostriло vprašanje, kdo sploh predstavlja Kitajsko.

To vprašanje se je postavilo takoj po znagi kitajske revolucije 1949. leta, ko se je zrušil kuomintangski režim kot trhla streha. Ostanki vojske s Čankajškom na čelu so se zatekli na Formozo — otok, ki je 115 morskih milij oddaljen od Kitajskih celin. Prav tako so se čankajške sile obdržale tudi na nekaterih drugih otočkih, ki

Puščica kaže kje leži Tačensko otoče, h kateremu spada Jikjangšan

Gospodarska utemeljenost naj odloči

Združitev „Jelovice“ in „Trate“ narekuje pomanjkljito surovinsko zaledje

Veliko naporov vlagala naša država, prav posebno zadnja leta, za stabilizacijo našega gospodarstva. Ti naporji se zlasti kažejo v uređitvi naše lesne industrije. V prvih povojnih letih smo izvajali ogromno lesa v inozemstvo, precej večje pa smo ga tudi uporabili doma. Lesne zaloge so se tako krčile iz leta v leto in primorani smo bili posvetiti izčrpavanju manjših gozdov na večje skrb in pozornost. Začeli smo načrtno zmanjševati Zagarske obrate, ki so po vojni rasli kot gobe po dežetu, ker niso imeli zagotovljene zadostne količine surovin in tudi pri izvozu smo napravili temeljite spremembe.

Na Gorenjskem smo prav tako zaprli nekaj žag in tako ustvarili pogoj za realno izkorisťanje naših lesnih zalog. Tudi v Škofji Loki je še sedaj nepravilno razmerje med lesnimi zalogami in zmogljivostjo predelave lesa, kjer so 3 lesne industrijske podjetja: »Jelovica«, »Trata« in lesni obrat »Gradis«. Vzklajevanje tega nesorazmerno se vleče že od aprila lanskega leta, ko je OLO načel to vprašanje.

Delovanje omenjenih podjetij je zadnja leta zaradi pomanjkanja surovin znatno otežkočeeno in to v taki meri, da se najresneje postavlja vprašanje obstoja teh podjetij, ker je žagarska zmogljivost »Jelovice« in »Trate« že presegla svoje naravno surovinsko zaledje. Vse dosedanje ugotovitev, tako strokovnjakov kot raznih komisij so bile enotne, da je treba polnojarmeniške kapacitete v Loki zmanjšati. Če hočemo to storiti, je nujna združitev podjetij »Jelovice« in »Trate«, kar ni le trenutno opravljivo, temveč bo tudi v prihodnosti obrodilo dobre rezultate.

Kaj bomo dosegli z združitvijo omenjenih podjetij?

Sedanje polnojarmeniške kapacitete se bodo znižale od 25 tisoč m³ letne predelave lesa na približno 14.000 m³, kar ustreza dejanski potrebi. Tudi sicer in način proizvodnje bi se

izpremenila ter preusmerila tako, da ne bi oba obrata še nadalje izdelovala enake ali podobne proizvode. Predelava bi se po obratih ločila tako, da bi v enem obratu predelovali le les iglavcev, v drugem pa les mlastev. Tudi investicije bi lahko smotrjene izvajali z oba obrata, v skladu s proizvodnjo in perspektivnim razvojem. Prav tako je nad vse pomemben tudi enoten nastop podjetja pri od kupu surovine (cesar žal doslej ni bilo), kar bo brez dvoma vplivalo na znižanje odkupnih cen. Z enotnim upravnim poslovanjem (število uslužencev bi se precej zmanjšalo), bi zdrupljenje omenjenih podjetij, ker je žagarska zmogljivost »Jelovice« in »Trate« že presegla svoje naravno surovinsko zaledje. Vse dosedanje ugotovitev, tako strokovnjakov kot raznih komisij so bile enotne, da je treba polnojarmeniške kapacitete v Loki zmanjšati. Če hočemo to storiti, je nujna združitev podjetij »Jelovice« in »Trate«, kar ni le trenutno opravljivo, temveč bo tudi v prihodnosti obrodilo dobre rezultate.

Kaj bomo dosegli z združitvijo omenjenih podjetij?

Sedanje polnojarmeniške kapacitete se bodo znižale od 25 tisoč m³ letne predelave lesa na približno 14.000 m³, kar ustreza dejanski potrebi. Tudi sicer in način proizvodnje bi se

tja in politično utrdilo delavške vrste obhod kolektivov.

Da je združitev obhod podjetij smotrla nam kaže tudi pregled surovinskega zaledja bodočega podjetja po občinah in bodočih komunah, za razdobje 1952 do 1962.

Na anketo, razpisano v 2. letosnjici številki našega lista, smo dobili prenenljivo mnogo odgovorov. To kaže, da se bralci zanimajo za svoj list. Koš nasvetov, ki smo jih dobili in ki jih bomo tudi kar se največ da upoštevali, nam bo pomagal še bolj poprestiti naš list in ga še bolj približati bralecem.

Nekaj pa je želja, ki se križajo. Medtem ko nekateri za-

govarjajo rubriko »Gibanje prebivalstva« in celo priporočajo, naj se razsiri, se drugi nad njo ne navdušujejo preveč in menjijo, da ne bi škodilo, če bi se ukiniti. Zato smatramo, da bo najbolj pametno, če gibanje objavljamo tako kot doslej, da ga pa objavimo, če ga, če pa ne pa tudi prav, da torej izide če izide, kot med vojno »Pavilha«. Prav tako je več mnenj o tem, ali naj bi izhajal radio program ali ne. Medtem ko se nekateri zavzemajo, naj bi ga objavljali še bolj podrobno kot doslej, so drugi sploh proti objavljanju. Sklenili smo, da bomo pač objavljali program vistem obsegu, kot smo ga objavljali doslej, razen tega pa smo na splošno željio bralecev sklenili, da bomo doslej redno objavljali tudi izide žrebjanj državne loterije.

Na željo udeležencev ankete smo že v prejšnji številki uvedli novi rubriki: Tedenski notranjopolitični pregled in pa »Ljudje in dogodki«. Mnogi želijo tudi, naj bi se razsirila rubrika »Družinski momentki«. Poizkušali jih bomo ugoditi. Seveda vsem hkrati ne bomo mogli, kajti želje so različne. Nekdo si želi v tem kontiku več drobnih nasvetov in kuvarskega receptov, drugi spet več nasvetov za vzgojo mladih itd. Zgleda, da bomo najprej lahko ustregli slednjim, kajti že v prihodnji številki bomo začeli z objavljanjem serije člankev o vzgoji mladine. Seveda pa pri tem ne bomo pozabili tudi na tiste, ki si žele ostalih drobnih nasvetov in pa dobrin v cenenih receptov.

I. Ausec

Glede podlistkov si udeleženci

Uredništvo

Ob zaključku nagradne ankete Bralci so nas ocenili takole

Ankete niso edini. Nekateri nam predlagajo, naj objavljamo krajše podlistke, drugi so spet za daljše stvari, enega zanimajo zgodovinski motivi, drugega bolj všečje ljubezenske štiorje itd. Dosedanje podlistke po včini vsi kar dobro ocenjujejo, najbolj jim ugaja »Titanik«. V prihodnje misli uredništvo pri podlistkih poseči malo po delih modernejših avtorjev, da na ta način seznaniti svoje bralece tudi s sodobnim razvojem literature v svetu. Ker pa bomo redno objavljali po dva podlistka, bomo seveda razen tega lahko hkrati objavljali tudi razne zgodovinske in druge štiorje.

Na splošno pa so nas braleci še kar pozitivno ocenili. Pravijo, da so z listom iz leta v letoto bolj zadovoljni. Tovarišica M. Matelič iz Ljubljane nam piše: »Pred seboj imam »Gorenjski glas« od 2. novembra 1952 pa vse do danes. Precejšen kup jih je že. No in če listam stran za stranjo, se mi zdi kar kar da vas gledam, kako dela te. »Glas Gorenjske« ste že prav lepo spremenili — zares: lepe fotografije, kratki članki, zanimive teme... Vaša starabalka vas prosi samo še to, da kar nadaljujete to pot pa boste imeli uspeh. Samo glejte, da ne postanete TT. Veste vsem je zelo všeč ta časopis, toda »ti vse — to je le naša mladina. Zelo so zaljubljeni v razne filmske zveznice, meni pa so le bolj všeč fotografije z naše Gorenjske. Senzacije prav rada zamenjam s preprostim nasvetom, ali lepo sliko od koderko. Sem pač tak, bolj mi je všeč naše, to kar sama doživljjam in če se boste tega držali, bomo radi segali po našem listu. Kakor pri glasbi se mi zdi, polko in valček ne morejo spodrini še tako čudni ples.« J. Kavčič ugotavlja, da se iz časopisa vidi, da se uredništvo strudi, da bi dalo ljudem v listu vse, kar si le-ti želijo.« Se bi lahko naštevali, a je žal za to premalo prostora. Pa morda še drugič kaj.

Mnogi želijo tudi, naj bi se razsirila rubrika »Družinski momentki«. Poizkušali jih bomo ugoditi. Seveda vsem hkrati ne bomo mogli, kajti želje so različne. Nekdo si želi v tem kontiku več drobnih nasvetov in kuvarskega receptov, drugi spet več nasvetov za vzgojo mladih itd. Zgleda, da bomo najprej lahko ustregli slednjim, kajti že v prihodnji številki bomo začeli z objavljanjem serije člankev o vzgoji mladine. Seveda pa pri tem ne bomo pozabili tudi na tiste, ki si žele ostalih drobnih nasvetov in pa dobrin v cenenih receptov.

Na željo udeležencev ankete smo že v prejšnji številki uvedli novi rubriki: Tedenski notranjopolitični pregled in pa »Ljudje in dogodki«.

Vsa dosedanja utemeljevanja težko vzdrže kritiko in jih je nemogoče utemeljevati s kakršnimi koli drugimi »željami«. Povsem vseeno je namreč, kako se bo novo podjetje imenovalo (ali bo šla »Trata« pod »Jelovico« ali obratno). — Prav tako je tudi vseeno, kdo bo novi direktor, komercialni vodja itd. (vseeno, kar se imen tice — vendar ne sposobnosti). Osnovno je, da bo po združitvi podjetij omogočen nadaljnji razvoj v korist celotnega, še prav posebno pa našega gospodarstva.

I. Ausec

Povsem vseeno je namreč, kako se bo novo podjetje imenovalo (ali bo šla »Trata« pod »Jelovico« ali obratno). — Prav tako je tudi vseeno, kdo bo novi direktor, komercialni vodja itd. (vseeno, kar se imen tice — vendar ne sposobnosti). Osnovno je, da bo po združitvi podjetij omogočen nadaljnji razvoj v korist celotnega, še prav posebno pa našega gospodarstva.

Na željo udeležencev ankete smo že v prejšnji številki uvedli novi rubriki: Tedenski notranjopolitični pregled in pa »Ljudje in dogodki«.

Mnogi želijo tudi, naj bi se razsirila rubrika »Družinski momentki«. Poizkušali jih bomo ugoditi. Seveda vsem hkrati ne bomo mogli, kajti želje so različne. Nekdo si želi v tem kontiku več drobnih nasvetov in kuvarskega receptov, drugi spet več nasvetov za vzgojo mladih itd. Zgleda, da bomo najprej lahko ustregli slednjim, kajti že v prihodnji številki bomo začeli z objavljanjem serije člankev o vzgoji mladine. Seveda pa pri tem ne bomo pozabili tudi na tiste, ki si žele ostalih drobnih nasvetov in pa dobrin v cenenih receptov.

Uredništvo

Zadružne hranilnice in kmetijstvo

Zadružna org. v kranjskem Hranilno - kreditni odseki pri okraju obstoja od leta 1890. Iz KZ smejo izdajati za posojila podatkov, ki so na razpolago se do 40 odstotkov skupnih vlog. Posameznemu posilcu smejo posoditi največ 30.000 din. Ta vsota je razmeroma majhna. Tako je bilo izdanih zelo malo posoil.

Lani so kmetijske zadružne ustanovile skupno zadružno hranilnicu in posojilnicu v Kraju.

Tako imajo danes KZ Kranjskega okraja v svojem denarnem zavodu vloženih 31 milijonov 800 tisoč din kratkoročnih in 42,700,000 dolgoročnih kreditov. Ta denarna sredstva zadrug in članov se lahko sedaj mnogo smotrine izkoristi kot prej. Od aprila lanskega leta je bilo zadragum in

ugodnimi pogoji. Zadružni denarni zavodi morajo biti sposobni opravljati za zadruge svojega področja vso kreditno službo, zbrati vsa prosta sredstva in namenske sklade, odravljati obratne in investicijske kredite.

Naše hranilnice in posojilnice naj se organiziško in finančno tako razvijejo, da bodo lahko lastna in dodeljena denarna sredstva uspešno v hitro delila kmet. proizvajalcem. Stanje bo zadovoljivo, sele takrat, ko bo kmetijski proizvajalec lahko dobil ob vsakem času posojilo za reprodukcijski material, dobra semena, umetna gnojila, karok tudi za investicije.

Prav bi bilo, da bi bila KZ resnično posrednik med proizvajalcem in potrošnikom tudi za

Poslopje OZZ v Kranju, kjer ima prostore tudi zadružna hranilnica

Občina	hlodovina v m ³
Besnica	650
Cerknje	900
Gorenja vas	420
Kranj	50
Mavčiče	150
Naklo	1.750
Poljane	1.100
Predoslje	250
Selca (del)	900
Smednik	250
Sovodenj	700
Senčur	400
Škofja Loka	350
Zminec	700
Zabnica	250
Ziri	700
Skupaj:	9.700

Iz prikaza je razvidno, da je naravna surovinska osnova sko-

raj v celoti v rokah nedržavnega sektorja. Zato lahko računamo z največ 80 odstotki teh surovin, medtem ko jih približno 20 odstotkov ostane na poddelju za lokalno potrošnjo.

Gospodarska analiza torej jasno kaže, da je združitev podjetij popolnoma utemeljena. Edino tako lahko nameč možimo nadaljnji razvoj lesne industrije v Loki. Da ima ta iesni kombinat res dobre perspektive nas prepričuje tudi zamejši o bližnji preselitvi Tovarne furnirja iz Bodovlj v Loko, saj tovarni že sedaj primanjkuje surovin.

Dosedanje razprave v obeh kolektivih o združitvi pa žal niso še v tej, edino pravilni smeri. Kolektiva sicer nista poznala podrobnih gospodarskih a-

Iz Medvod o MOSTU...

O starem lesenem mostu čez Soro je bilo že veliko napisane. Toda vse zmanjša. Na koncu mostu pri občinskem poslopju je nastalo nekako zbirno mesto za določen razvoj lesne industrije v Loki. Da ima ta iesni kombinat res dobre perspektive nas prepričuje tudi zamejši o bližnji preselitvi Tovarne furnirja iz Bodovlj v Loko, saj tovarni že sedaj primanjkuje surovin. Razprava tudi pokazala, da se nekateri boje prenosa delavskega upravljanja na obratne DS z izgovorom, da se na ta način ustvarjajo v podjetju dve liniji. To je le izraz nezaupanja do razvoja delavskega upravljanja.

Prav zaradi tega bodo nova

Pravila in poslovni, ki jih bo

določili v naslednjih tednih,

razčistili marsikatere nejasne

probleme in določili naloge po-

sameznih organov.

J. Podobnik

kmalu dobili nove?

Se nekaj v zvezi z mostom.

Na koncu mostu pri občinskem

poslopju je nastalo nekako zbirno

mesto za določen razvoj lesne

industrije v Loki. Zaradi gospo-

darskih težav so dvigali vedno

več posojil, vračali jih pa ni-

so. Tako so zamrzile tudi vlo-

ge. Okupacija in zamenjava

denarja so povzročile popolno

razočaranje vlagalcev in za

celo vrsto let ohromile hran

Od petka do petka

Sprejemanje družbenih planov

Spet je minil teden, poln dogodkov v našem notranjepolitičnem življenu. V četrtek, 27. januarja je zaseba Ljudska skupščina Ljudske republike Slovenije že pretresati letoski družbeni plan. Ker pa je bil plan že dodata obdelan na zasedanjih gospodarskih odborov obeh zborov, zgleda, da skupščina z njim ne bo imela preveč dela.

Prav tako kot v Sloveniji, razpravljajo o družbenih planih tudi po ostalih republikah. V Makedoniji je skupščina, ali kar Makedonci imenujejo Narodno sobranje, družbeni plan že sprejela, prav tako tudi skupščina Bosne in Hercegovine. Ostale republike bodo sprejeli plan še do 1. februarja, najkasneje pa prve dni prihodnjega meseca. Vsi družbeni plani republik predvidevajo precejšen porast tako industrijske kot kmetijske proizvodnje. V Srbiji bo letos porasla proizvodnja za 12%, v Hrvatski za 8%, v Makedoniji pa celo za 29% in v Bosni in Hercegovini za 34,9%, kar kaže, da ti republike naglo stopata po poti svojega gospodarskega razvoja, za Bosno pa je ta odstotek tako visok tudi zato, ker bodo v letosnjem letu začele obravnavati nove kapacitete predvsem težke industrije.

V preteklem tednu je praznovala Zveza sindikatov Jugoslavije 10-letnico svoje obnovitve. V dneh od 23. do 25. januarja 1945. leta je bil namreč v Beogradu sestanek sindikalnih delavcev iz vse domovine — osvobojenie in neosvobojene — in ta sestanek je prerasel v nekakšen ustanovni zbor Zveze sindikatov, ki so se obnovili na osnovi revolucionarnih tradicij predvojnih delavskih sindikatov, ki so bili zaradi svoje napredne dejavnosti v stari Jugoslaviji kaj kmalu tudi prepovedani.

Ta teden se je šele zvedelo, kako porazno majhna je bila pravzaprav letosnjega žetev pšenice. Povprečni hektarski donos ni znesel nič več kot 7,5 stotov, ali 5,8 stotov manj kot lani. Slovenija je bila pri tem najmanj prizadeta, saj se je hektarski donos zmanjšal le za 1,5 stotna na ha. Skupno pa se je zmanjšal pridelek pšenice v Jugoslaviji kar za milijon ton, kar je pa občutna številka. Forabit bomo morali precej deviznih sredstev, da bomo lahko nadoknadiли ta primanjkljaj z uvozom. Vendar je uvoz že zagotovljen in moka, oziroma pšenica že prihaja v našo državo. Skupno bomo letos uvozili 1 milijon 300 tisoč ton pšenice. Ker pa se je zmanjšalo tudi pridelek koruze, in sicer za 840.000 ton, se je zmanjšalo tudi število pitanih prašičev, posledica tega pa je — pomanjkanje maščob. Seveda to ni znak za alarm! To je samo znak, da bo treba porabiti nova devizna sredstva, da se nabavi iz inozemstva toliko maščob, da jih bomo imeli dovolj. Tudi uvoz maščob je že zagotovljen in je prva pošiljka že ta teden prispevala na Reko. Uvozili bomo okoli 5.000 ton maščob.

»Afera« Djilas - Dedijer je ta teden prišla do logičnega konca. Pred beograjskim okrožnim sodiščem se je zaključila razprava proti temu dvema človekom, ki sta se moralna zagovarjata zaradi širjenja sovražne propagande. Ob tej priliki je bil Djilas obsojen na leto in pol zapora pogojno za dobo treh let. Dedijer pa na pol leta zapora pogojno za dobo dveh let. Navedeni primer jasno kaže, kako daleč se lahko spozabi človek, ki je izgubil smisel za razlikovanje poštenosti in nacionalnega ponosa od laži in narodnega izdajalstva.

—sb

DRUŽINSKI POMENKI

Da bo gostom prijetno

Ob raznih družinskih ali pa zdaj pa je vse to preprosteje, in tudi drugih praznikih radi po-praktičneje in dostopnejše vsem vabimo svoje prijatelje na ko-gospodinjam. Keramika, prti in sijo ali večerjo. Taki obiski nam nudijo prijetne urice razvedila in veselja, le gospodinja jih pogosto pričakuje s skrbjo.

Kako tudi ne? Sestaviti mora okusen jedilnik in poskrbeti, da se bodo v njenem domu gostje čim udobneje počutili. Pazljivo pripravljena miza zahteva precej spremnosti, saj mora biti vse, kar bomo postavile na njeno, skladno, vzbudit mora v nas občutek nevsiljene harmonije.

Včasih so razstavljal povabljencem svoje srebro in kristal, stran krožnika položimo žlico

in nože, na levo pa vilice. Pristor za pecivo, kremo in kompot razvrstimo nad krožnikom tako, da je nožev ročaj na desni, ročaj vilic na lev, ročaj male žličke pa spet na desni strani. Na levo stran pristora položimo prtiček. Krožnike menjamo po vsaki jedi. Globoki nam služijo za juhe, plitvi za glavne jedi, desertni pa za predjedi, solate in sladice. Kožarci za pijače imajo svoje mestno ob nežni konici.

Kruh postavljamo na mizo v košaricah, ki smo jih pregrnile s prtičkom.

Peplenike, cigarete in vžigalice prinesemo na mizo še po kosilu, pri kavi.

in nože, na levo pa vilice. Pristor za pecivo, kremo in kompot razvrstimo nad krožnikom tako, da je nožev ročaj na desni, ročaj vilic na lev, ročaj male žličke pa spet na desni strani. Na levo stran pristora položimo prtiček. Krožnike menjamo po vsaki jedi. Globoki nam služijo za juhe, plitvi za glavne jedi, desertni pa za predjedi, solate in sladice. Kožarci za pijače imajo svoje mestno ob nežni konici.

Kruh postavljamo na mizo v košaricah, ki smo jih pregrnile s prtičkom.

Peplenike, cigarete in vžigalice prinesemo na mizo še po kosilu, pri kavi.

Velik bogataš je nekoč razglasil: »Vse imetje in hčerko edinko dam tistem, ki mi dokaže, da je pameten!«

Javil se je mlad lovec.

»Prinesi mi v deseth dneh sto tigrovih kož!« mu je dejal oče bogate deklice. Pogumni mladenič se je še tisti dan odpravil v Tigrovo goro. Ljudje so ga svarili: »Ne hodi! Tam kraljuje sedaj kralj tigrov in obdaja ga na tisoč njegovih krvoljčnih podanikov!« Prav to mi je potrebno, je odgovoril lovec in nadaljeval pot.

Ko je car tigrov (bil je trikrat večji od navadnega tigra) zagledal lovca, se je razsrdil nad toliko človeško prednostjo.

Vprašal je okoli stojec zveri:

»Kaj naj napravim z njim? Naj ga raztrgam na kose ali naj živega požrem?«

»Pognoli živega!« mu je svetoval zbor tigrov.

In car je pogumnega mlade-

niča v resnici požrl. Lovec je je zaman prosila, naj se je prav tega pričakoval. Ko se je usmili. Lovec pa je štel te proznašel v tigrovem želodcu, je mogočemu carju najprej zvezal čreva, nato pa ga je začel ščegletati.

To je carja razjarilo in zakričal je tigrom: »Vseeno mi je na koga bom stresel svojo jezo!«

In pričel je kar po vrsti ubljati svoje zveri. Vsaka žrtev ga

Delček tega, kar bi bila dobra navedati

Vesele in žalostne iz cerkljanskega kota!

ZDAJ PA BO!

D a, letos bo, pravijo, čeprav bi že lahko bil. Prvi občinski praznik namreč. Načrti za proslavljanje tega dne so lepi in obetajoči, če omenim samo obrtniško razstavo, razstavo vajenške dejavnosti, razstavo kmetijske zadruge o napredku živinoreje in kme-

ZASTAVO VEN PA PRAZNUJ!

Upam, da tovariši, ki so predlagali med drugim za sklep zadnjega občnega zabora občinskega odbora SZDL točko tretjo: »državni prazniki se morajo praznovati in hiše okrasiti z zastavami, si pač niso predstavljali tega sklepa s klicajem. Imeli so

temu stal v Cerkljah — če bo sreča mila, ker je v tem kraju, bodočem sedežu cerkljanske komune, res marsikaj od sreče odvisno. Končno gre tu za denar in bogata cerkljanska občina bo res »težko« odrinila tisti predvideni poldrug milijonček, posebno še, če bodo posamezni člani ZB še naprej tako agilni, da bodo z odklonilnim nasmeškom vračali nabiralne pole.

Začetek je tu, kar pa v Cerkljah še ni vse. Iniciativni odbor za postavitev spomenika žima. Tudi nekaj denarja so že nabrali (pobirajo se tudi prispevki v lesu, ki ga cerkljanski kmetje nekako laže odrinejo ko petak), načrti so v delu — končni elaborat pripravljajo študentje arhitekture ljubljanske univerze — vse torej kaže, da gre zares. Ko bi le nabiralna akcija doslej ne bila tako klapna. Nekaj upanja imajo, da se bodo krajevna podjetja in kmetijske zadruge izkazale (največ možnosti bi pač imela suficitna oparkarna v Češnjevku in pa cerkljanska KZ). Kakšen pa bo — (in upamo, da bo zares) pravzaprav spomenik padlim borcem cerkljanske občine?

Partizansko življenje cerkljanske občine se je odvijalo pod Krvavcem in na njem samem. Zato je iniciativni odbor za postavitev spomenika predlagal, naj bi imel obliko Kravaca, sestavljal pa bi ga več skal z vključanim imenom padlega borca; pozivljala bi ga kravavška flora in mu dajala dživiljenja. Zamisel, v kolikor si jo pač morem predstavljati, bi bila primerna tako po obliki kakor po svoji idejnosti.

Ekonomija je bila nekoč že tako srečna, da je imela prepotrebne agronomi, ki pa jim je — pobegnil. Zakaj? Primerne stanovanja ni imel ne našel! (Lepega dne se bo domisli, še živinodravnik in razpelj svoja krila. Bog nas obvaruje!) Sliši pa se tudi, da se je ustrial arondacije, kar je tudi eden glavnih vzrokov, da ekonomija peša. Zemlja je raztresena na vseh koncih in krajih, delovne sile pa malo. Traktor, ki ga imajo, jim ni mogel dosti pomagati, ker je bil mobiliziran, vrnjen pa se je pokvarjen. Povrnil je stalo okoli 200 tisoč dinarjev, kar je šlo deloma tudi na škodo plačnega sklada (v novembру so bili delavci brez plači).

Z jalovimi kravami bo lahko hitro opravljeno. — Vsak teden

tistva v tem kotu in morda še sicer prav, kajti resnično je žaljaj. Kako pa bo zares, bomo videli in tudi povedali.

Iniciativno za vpeljanje občinskog praznika je dal občni zbor ZB, ki je sklenil predlagati 22. julij (!) — Dan vstaje — za ta dan. Na vprašanje, zakaj so se odločili prav za ta datum, zakaj recimo ne za dan obletnice, ko je partizansko gibanje v Cerkljah izbojvalo odločilno zmaglo nad cerkljanskim belogardistično trdnjavom, so mi odgovorili, da pač zato, ker jim ta dan predvsem časovno najbolj ustrezta. Sami bodo že vedeli, kako je za Cerkljane najbolj prav, zato nisem več drezal vane.

Druga je s praznovanjem. Marini ravno Socialistična zveza poklicana, da usmerja to praznovanje in da sploh zbudí k življenu! Pravijo, da ljudje delajo ob teh dnevnih. Prav! Marinično tudi mi v prvih povojnih letih celo z večjo vnemo kot sicer praznovali 1. maj in druge državne praznike s krampi in lopatami v rokah! To torej ne more vplivati na praznično razpoloženje, pač pa nekaj drugega. Prav je imel tovariš, ki je s pripombo o državnih praznikih priklical na papir tretjo točko zborovih sklepov; rekel je: »Dolžnost članov SZDL — (predvsem pa seveda odbornikov! — op.p.) je, da ljudem tolmačijo pomen državnih praznikov in spominjajo na žrtve narodnoosvobodilne borbe.« Mislim, da je povedal dovolj jasno. Potem pa bodo ljudje praznovali — čeprav z delom — in razobežali zastave brez klicajev.

DRŽAVA NAJ GA POSTAVI

Prav zares! Tako je predlagal nekdo na občnem zboru SZDL v Cerkljah, ko je bil na dnevnem redu spomenik padlim borcem. Menda mu še ni jasno, da so nekateri poklicani vsaj to, da so nekateri poklicani vsaj v nekem pogledu nerodni, ko bi se morali znati približati obo

No, spomenik bo menda kljub vzetim cerkljanskim občanom.

pobira živincopromet klavno žige ali pa vsaj do 1. občinskega vino z velikim kamionom. Teže ali pa vsaj do 1. občinskega vino z velikim kamionom. Teže prazniki spomenik že stal in bo s strokovnim vodstvom. Tega pričal, da Cerkljani le niso tako nezavedni, za kakršne jih imajo nekateri. Menda bo bolj držalo to, da so nekateri poklicani vsaj v nekem pogledu nerodni, ko bi se morali znati približati obo

več posmehovanja »privatnikov. na račun socialističnega gospodarstva.

KDO PIJE IN KDO PLAČA?

Nihče. Pili bi radi velesovčni in morda tudi bodo v letosnjem letu. Skoda, kajti tako bo menda enkrat konec vseh preklaril okoli velesovskega vodovoda, ki se vleče že v nedogled, seveda, če bodo tudi računi povrnavni.

Cevi za vodovod v Velesovem so položene, voda ima kam teči. Toda — kdo bo sedaj to plačal? Velesovčan! Oni so na pravili svoje: vodovodna skupnost je izpolnila svojo obvezno vložila v delu in denarju svoj delež. Nad nesrečnim vodovodom pa visi danes Demoklejev meč — okoli 700 južkov! Kdo bo pa te »odrinil«?

Na nedavni seji občinskega ljudskega odbora so odborniki izglasovali garancijo za plačilo računov. Sedaj se pa občina (rad bi že enkrat vedel, kdo je ta »občina!«) odresa svoje obveznosti — vsaj v primeru velesovskega vodovoda, če da vodovod ni bil v planu (v kakšnem planu pa je smet tu govor?). Mnenje nekaterih, treznejših odbornikov pa je: za plačilo računov je odgovorna občina in treba jih je rač plačati, če ne drugače pa iz investicijskega sklada za leto 1955.

Zdi se mi, da bi bilo vodo iz velesovskih cevi dobro temeljito pregledati in sanirati, govorovo se je osmradi, ko jo toliko časa zapirajo vase.

—Zeko—

Gorenjski pionir

Pripovedka o razumnem lovcu

Velik bogataš je nekoč razglasil: »Vse imetje in hčerko edinko dam tistem, ki mi dokaže, da je pameten!«

Javil se je mlad lovec.

»Prinesi mi v deseth dneh sto tigrovih kož!« mu je dejal oče bogate deklice. Pogumni mladenič se je še tisti dan odpravil v Tigrovo goro. Ljudje so ga svarili: »Ne hodi! Tam kraljuje sedaj kralj tigrov in obdaja ga na tisoč njegovih krvoljčnih podanikov!«

Prav to mi je potrebno, je odgovoril lovec in nadaljeval pot.

Ko je car tigrov (bil je trikrat večji od navadnega tigra) zagledal lovca, se je razsrdil nad toliko človeško prednostjo.

Vprašal je okoli stojec zveri: »Kaj naj napravim z njim? Naj ga raztrgam na kose ali naj živega požrem?«

»Pognoli živega!« mu je svetoval zbor tigrov.

In car je pogumnega mlade-

niča v resnici požrl. Lovec je je zaman prosila, naj se je prav tega pričakoval. Ko se je usmili. Lovec pa je štel te proznašel v tigrovem želodcu, je mogočemu carju najprej zvezal čreva, nato pa ga je začel ščegletati.

To je carja razjarilo in zakričal je tigrom: »Vseeno mi je na koga bom stresel svojo jezo!«

In pričel je kar po vrsti ubljati svoje zveri. Vsaka žrtev ga

Dragi pionirji!

2. Kaj je to?

Danes sem vam pripr

ATOMSKA LOKOMOTIVA

V Ameriki so izdelali atomsko lokomotivo, s katero so že opravili prve poskušne vožnje. Motor lokomotive so izdelali pod nadzorstvom vojske in Narodne komisije za atomsko energijo. Nova lokomotiva ima zunanjji izgled prav tak kot ostale lokomotive, ki imajo Dieselov motor.

NOVA LEDENA DOBA

Znanstvenik iz inštituta za jedrsko raziskovanje v Chicago, Jezzard Eminniani, je pred kratkim objavil rezultate svojih raziskovanj, ki kažejo, da bo na svetu čez 10.000 let nova ledena doba. Do te ugotovitve je prišel z merjenjem temperaturnih sprememb. Velika mesta kot so Chicago, Berlin in Moskva bodo takrat pod 300 metrov debelo ledeno skorjo.

AVSTRIJA JE TISKALA ZNAMKE ZA DRŽAVO, KI JE NI

Avstrijska državna tiskarna ima v svetu velik sloves in mnogim državam tiska znamke. Pred dvema letoma je tiskarna dobila naročilnico, da naj natisne znamke za novo »Republiko Sultana Maluku«, ki je na otokih Ambon in Ceram v Vzhodni Indiji. Med tem, ko so že znamke v vrednosti približno 5000 dolarjev izgotovili, so v tiskarni zvedeli, da je bil malukanski sultan samo »senz ambicioznega člaka veka.«

RAKETNA POŠTA ČEZ ATLANTIK

Na zasedanju poštarskih strokovnjakov, ki je bilo pred kratkim v Chicagu, je ameriški delegat izjavil, da bo v prihodnosti možno poštarski promet čez Atlantik opravljati z raketami. Za prenos pošte bo potrebno le tri do štiri ure.

TEZAK JE BIL 176 KILOGRAMOV

Dvajset-letni mladenič iz vasi blizu Bjelovara na Hrvatskem je bil pred kratkim še 176 kilogramov težak. Zdaj je v zagrebški bolnišnici, kjer so mu s posebno dieto zmanjšali težo na 152 kilogramov. Toda verjetno mu teže ne bodo mogli več zmanjšati. Že kot deset-letni otrok je imel več kot 100 kilogramov. Najzanimivejše pa je to, da ima normalen apetit.

OKNA, KI JIH ZAPIRA DEZ

Na Institutu za nadziranje mikrovlage v Magneoliji, New York, so izdelali okna, ki so v zvezi z električno napeljavo v hiši. Brž ko pada prva kaplja dežja na ta okna, se prekine zveza z električnim tokom in okna se avtomatično zapro.

RISBE IZ KAMENE DOBE

Pred kratkim so v Laplandiji pri mestu Rotaniemu našli v kamen vsekane skice. Te skice so našli v pečinah, strokovnjaki pa so ugotovili, da izhajajo iz kamene dobe. To so prve tovrstne najdbe, ki so jih odkrili v Laplandiji.

Skok v vulkansko žrelo

Japonci imajo neverjetne do- globoko v žrelo na nekem pomislite, kadar govorijo o samomolu. Nekaj časa sta bila v moru. Ni še dolgo kar se je nezavesti, ko pa sta prišla k zvedelo, kako sta si dva mlača sebi, sta začela kričati. Nekdo zaljubljenca hotela vzeti življenje: vrgla sta se v vulkansko žrelo! Ker si s tem nista mogla vzeti svojega življenja, sta poskusila še s strupom, vendar jima tudi ta nakana ni uspela.

To sta bila dvaindvajsetletna sobarica iz Tokia Setsumi in njen zaročenec, prav toliko star, Satoru Takajanagi. 6. januarja sta šla na otok Oshima, kjer je vulkan Mihara. Za slovo sta se objela in poljubila, se potem prijela za roke in skočila v žrelo vulkana. V globini 500 metrov je vrela lava. Toda ona dva nista imela »srečo«, da bi padla vanjo. Obvinila sta približno 200 metrov ponovno rešili!

Kriminal mladoletnikov vedno večji družbeni problem v Ameriki

Lani so v prvem polletju ukradli 100.000 avtomobilov

V mestu Memphisu sta dva se mu nikamor ne mudri, mardečka streljala v želodec več strelja na uradnike. Ko sem šestnajstletne dekllice, ker pred kratkim vprašal dečka zakaj je to storil, mi je odgovril: »Rad vidim kri.«

V Galionu, državi Ohio, je svarče so številke o kriminalu mladoletnikov. ZDA imajo 19 milijonov prebivalcev starih od 10 do 18 let. Od teh jih ima vsako leto najmanj milijon opravka s policijo. V zadnjih 13 letih se je podvojilo število mladoletnikov, ki so bili poklicani pred sodišče. Lansko leto je bilo 435.000. Razne ustanove domnevajo, da se bo število letos še povečalo. Vlada sama predvideva, da se bo leta 1960, če bo šlo tako naprej, pred sodiščem zagovarjalo 540.000.

V Brooklinu so osemnajstletni Jak Kostov in širje njegovi tovariši mučili mlade dekllice, nekega starčka pa polili z benzonom in ga začigali. Preden se mladoletnik obsojen, je iskovalni urad trdi, da so se znani sodnik Lajbovic dejal o lansko leto prestopki mladih tem primeru: »Pred prvo svetovno vojno je bilo težko dobiti mlajšega človeka od 25 let, merih: umori, vlori, posilstva, ki bi bil obsojen zločina. Če pa razbojništva in razni napadi, danes nek deček vlori v banko. Ista ustanova je objavila po-

datke o splošnem porastu kriminala v ZDA. Šef federalnega preiskovalnega urada Hower je izjavil, da je bilo v prvi polovici preteklega leta 1.136.140 zločinov, ali 90.000 več kot v istem času leta 1953. Ce bo šlo tako naprej, bo letos dosežen rekord.

Psihologi, psihiatri in sociologji so prepričani, da so za ta dejana odgovorni predvsem starši. Drugi krivec naj bi bila tehnika. Društvo za boljši program v radiu in televizijskih oddajah je početverito program kriminalnih oddaj.

Ker še ni dognan glavni vzrok mladinskega kriminala je razumljivo, da še niso mogli najti učinkovite rešitve tega problema.

Prosvetni delavci zahtevajo,

naj se več ljudi posveti vzgoji

otrok pravočasno in ne šele po-

tem, ko so le-ti že zašli na

stranpot.

Ista ustanova je objavila po-

datke o splošnem porastu kri-

minala v ZDA. Šef federalnega

preiskovalnega urada Hower je

izjavil, da je bilo v prvi polovici preteklega leta 1.136.140 zločinov, ali 90.000 več kot v istem času leta 1953. Ce bo šlo tako naprej, bo letos dosežen rekord.

Psihologi, psihiatri in sociologji so prepričani, da so za ta dejana odgovorni predvsem starši. Drugi krivec naj bi bila tehnika. Društvo za boljši program v radiu in televizijskih oddajah je početverito program kriminalnih oddaj.

Ker še ni dognan glavni vzrok mladinskega kriminala je razumljivo, da še niso mogli najti učinkovite rešitve tega problema.

Prosvetni delavci zahtevajo,

naj se več ljudi posveti vzgoji

otrok pravočasno in ne šele po-

tem, ko so le-ti že zašli na

stranpot.

Ista ustanova je objavila po-

datke o splošnem porastu kri-

minala v ZDA. Šef federalnega

preiskovalnega urada Hower je

izjavil, da je bilo v prvi polovici preteklega leta 1.136.140 zločinov, ali 90.000 več kot v istem času leta 1953. Ce bo šlo tako naprej, bo letos dosežen rekord.

Psihologi, psihiatri in sociologji so prepričani, da so za ta dejana odgovorni predvsem starši. Drugi krivec naj bi bila tehnika. Društvo za boljši program v radiu in televizijskih oddajah je početverito program kriminalnih oddaj.

Ker še ni dognan glavni vzrok mladinskega kriminala je razumljivo, da še niso mogli najti učinkovite rešitve tega problema.

Prosvetni delavci zahtevajo,

naj se več ljudi posveti vzgoji

otrok pravočasno in ne šele po-

tem, ko so le-ti že zašli na

stranpot.

Ista ustanova je objavila po-

datke o splošnem porastu kri-

minala v ZDA. Šef federalnega

preiskovalnega urada Hower je

izjavil, da je bilo v prvi polovici preteklega leta 1.136.140 zločinov, ali 90.000 več kot v istem času leta 1953. Ce bo šlo tako naprej, bo letos dosežen rekord.

Psihologi, psihiatri in sociologji so prepričani, da so za ta dejana odgovorni predvsem starši. Drugi krivec naj bi bila tehnika. Društvo za boljši program v radiu in televizijskih oddajah je početverito program kriminalnih oddaj.

Ker še ni dognan glavni vzrok mladinskega kriminala je razumljivo, da še niso mogli najti učinkovite rešitve tega problema.

Prosvetni delavci zahtevajo,

naj se več ljudi posveti vzgoji

otrok pravočasno in ne šele po-

tem, ko so le-ti že zašli na

stranpot.

Ista ustanova je objavila po-

datke o splošnem porastu kri-

minala v ZDA. Šef federalnega

preiskovalnega urada Hower je

izjavil, da je bilo v prvi polovici preteklega leta 1.136.140 zločinov, ali 90.000 več kot v istem času leta 1953. Ce bo šlo tako naprej, bo letos dosežen rekord.

Psihologi, psihiatri in sociologji so prepričani, da so za ta dejana odgovorni predvsem starši. Drugi krivec naj bi bila tehnika. Društvo za boljši program v radiu in televizijskih oddajah je početverito program kriminalnih oddaj.

Ker še ni dognan glavni vzrok mladinskega kriminala je razumljivo, da še niso mogli najti učinkovite rešitve tega problema.

Prosvetni delavci zahtevajo,

naj se več ljudi posveti vzgoji

otrok pravočasno in ne šele po-

tem, ko so le-ti že zašli na

stranpot.

Ista ustanova je objavila po-

datke o splošnem porastu kri-

minala v ZDA. Šef federalnega

preiskovalnega urada Hower je

izjavil, da je bilo v prvi polovici preteklega leta 1.136.140 zločinov, ali 90.000 več kot v istem času leta 1953. Ce bo šlo tako naprej, bo letos dosežen rekord.

Psihologi, psihiatri in sociologji so prepričani, da so za ta dejana odgovorni predvsem starši. Drugi krivec naj bi bila tehnika. Društvo za boljši program v radiu in televizijskih oddajah je početverito program kriminalnih oddaj.

Ker še ni dognan glavni vzrok mladinskega kriminala je razumljivo, da še niso mogli najti učinkovite rešitve tega problema.

Prosvetni delavci zahtevajo,

naj se več ljudi posveti vzgoji

otrok pravočasno in ne šele po-

tem, ko so le-ti že zašli na

stranpot.

Ista ustanova je objavila po-

datke o splošnem porastu kri-

minala v ZDA. Šef federalnega

preiskovalnega urada Hower je

izjavil, da je bilo v prvi polovici preteklega leta 1.136.140 zločinov, ali 90.000 več kot v istem času leta 1953. Ce bo šlo tako naprej, bo letos dosežen rekord.

Psihologi, psihiatri in sociologji so prepričani, da so za ta dejana odgovorni predvsem starši. Drugi krivec naj bi bila tehnika. Društvo za boljši program v radiu in televizijskih oddajah je početverito program kriminalnih oddaj.

Ker še ni dognan glavni vzrok mladinskega kriminala je razumljivo, da še niso mogli najti učinkovite rešitve tega problema.

Prosvetni delavci zahtevajo,

naj se več ljudi posveti vzgoji

otrok pravočasno in ne šele po-

tem, ko so le-ti že zašli na

stranpot.

Ista ustanova je objavila po-

datke o splošnem porastu kri-

minala v ZDA. Šef federalnega

preiskovalnega urada Hower je

izjavil, da je bilo v prvi polovici preteklega leta 1.136.140 zločinov, ali 90.000 več kot v istem času leta 1953. Ce bo šlo tako naprej, bo letos dosežen rekord.

Psihologi, psihiatri in sociologji so prepričani, da so za ta dejana odgovorni predvsem starši. Drugi krivec naj bi bila tehnika. Društvo za boljši program v radiu in televizijskih oddajah je početverito program kriminalnih oddaj.

Ker še ni dognan glavni vzrok mladinskega kriminala je razumljivo, da še niso mogli najti učinkovite rešitve tega problema.

Prosvetni delavci zahtev

Iz sodnih dvoran

Slavko Fende in Jože Jerman sta se pred sodiščem zagovarjala zaradi poseka dreves v tujem gozdu. V juniju pretekloga leta sta v nekem gozdu v Slaparjem. Ob tej priliki je z žepnim nožem oklal Slaparja po borovih dreves ter jih odpeljal na Fendetov dom. Na glavnem secev in 15 dni zapora ga bo verjetno spamečovala, da se ne bo več preupal.

Franc Kokalj iz Bistrica pri Tržiču se je dne 22. 10. 1954 v vanju okoliščin, da je bil večernih urah na glavni cesti predkazovan je bil zaradi tavnine obsojen na 4 mesece zapora.

Peter Plevljev iz Cerkljanske Dobrave in Franc Zupan se med seboj že dalj časa ne razumeta. Dne 27. 10. 1954 v poldanskih urah je šel Zupan mimo Plevljeve domačije. Najprej je prišel do nekega spora med Zupanom in Plevljevim sinom. V tem pa je pritekel Peter Plevljev z lopato in udaril Zupana tako močno po desni roki, da mu je počila podlaktica. Za to telesno poškodbo je Peter Plevljev dobil 3 mesece zapora.

Sekanje macesna je tudi lastnikom gozdov brez posebnega dovoljenja prepovedano. Jože Kern iz Srednje vasi je na lastni parceli v Tupaličah v juliju 1954 posekal en macesen, ne da bi imel za to posebno sečno dovoljenje, ki ga predpisuje odredba o prepovedi sečnje in uporabi macesna. To nedopustno sečno je ugotovil pristojni logar. Njemu je Kern ponujal 500 dinarjev kot podkupnino, da ga ne bi prijavil zaradi nedovoljenega poseka. Za vse to se je moral Kern zagovarjati pred sodiščem ter mu je sodišče za posek macesna in ponujene podkupnine odmerilo 21 dni zapora.

Anton Bonča iz Hotavelj se je dne 27. I. 1954 v večernih urah mudil v gostilni kmetijske zadruge v Poljanah. Skrivaj je iz predala točilne mize ukrazen 4000 din., vendar pa so ga pri

Blaž Bukovnik s Primskevoga je v letih 1953 in 1954 naprosil v Predosljah in okolic pri raznih gozdnih posestnikih nekaj hlodovine pod pretvezo, da bo ta les rabil za gradnjo hiše. Dejansko pa je hlodovino razrezal v deske ter jih prodal naprej. Pri vsem tem je imel lep zasluzek. Vse to pa mu še ni bilo zadosti ter je koncem oktobra 1954 vzel na Škodo Petera Sajovicu iz Tenetiš 6 jesenovih hlodov. Za nedovoljeno trgovino z lesom in tavnino je senovih hlodov je bil obsojen na 3 mesece in 14 dni zapora.

Kino »Storžič«, Kranj: 28. jan. angl. barvni film »Bankovec za milijon funtov«. 29. jan. ob 22. uri premiera avstrijskega filma »Dva v avtu«. 30. jan. ob 17. uri angl. barvni film »Bankovec za milijon funtov«. 30. jan. ob 10. in 21. uri premiera ameri-

škega filma »Jean Valjean« (Žan Valžan).

Kino »Svoboda«, Stražišče: 29. jan. ob 18. in 20. uri amer. film »Jean Valjean«. 30. jan. ob 15. in 19. uri angleški barvni film »Bankovec za milijon funtov«.

30. jan. ob 17. uri amer. barvni film »Amerikanec v Parizu«.

30. jan. ob 15. februar. ob 19. uri amer. barvni film »Plavajoče gledališče«.

Kino Naklo: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Krvave«, Cerknje: 29. in 30. januarja ameriški film »Pavla«. Predstave v soboto ob 19. uri in v nedeljo ob 16. in 19. ur.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Krvave«, Cerknje: 29. in 30. januarja ameriški film »Pavla«. Predstave v soboto ob 19. uri in v nedeljo ob 16. in 19. ur.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in sobotah ob 18.30 uri, ob nedeljah ob 16. in 18. uri.

Kino »Naklo«: 30. jan. ameriški film »Fant s trobento«. 4. in 5. februarja ameriški film »Winchester«. Predstave ob petkih in

Generalni direktor J. Bruce Ismay je prišel na krov „Karpahija“ med prvimi brodolomci. Dobil je svojo kabino, v katero se je zaklenil in v njej preživel vse tri dni vožnje do New Yorka.

Ko se je poveljnik parnika prepričal, da je storjeno vse, kar so za brodolomce lahko storili, je odšel v svojo kabino, sedel za mizo in z okorno roko pomorščaka začel pisati uradno poročilo o reševanju preživelih potnikov s potopljenega parnika Titanica.

„V ponedeljek, malo pred peto uro zjutraj“, tako začenja dnevnik kapitana Rostroma, „smo opazili prvi čoln Titanica. Pri krmilu je bil častnik, veslali pa so štirje mornarji. V čolnu je bilo pet žensk, med njimi generalni direktor družbe „White Star Line“, mr. Ismay. Razen tega smo izpraznili še 14 rešilnih čolnov in rešili skupno 712 ljudi. Zadnje brodolomce smo vkrcali na ladjo ob osmih zjutraj. Vidljivost je bila dobra. Ves čas smo bili obkoljeni od premikajočih se ledeneh gor. Zjutraj se nam je približal nek parnik družbe Leyland iz Kalifornije. Kapitana parnika sem prosil, naj pogleda naokrog, če je morda v morju še kak brodolomec, ki se je poskušal rešiti s plavjanjem. Sam pa sem hitel, da spravim rešene čimprej na ležišča in jim preskrbim okrepčila in zasilno zdravniško pomoč. Preden sem se odločil, v katerem pristanišču naj prislanem, sem se posvetoval z mr. Ismayem. Sporazumela sva se za newyorško, čeprav je sprva predlagal, da bi se izognil radovednežem, kanadsko pristanišče Halifax. Ko pa sem njegovemu predlogu oporekal, če da je na tej progi veliko plavajočih ledeneh gora, je soglašal z menoj.“

SVET OBTOŽUJE

Ko je pristala „Karpahija“ s svojim žalostnim tovorem v newyorškem pristanišču, jo je sprejelo ogromno ljudi. Po treh dolgih, napetih dneh čakanja so vsi hoteli zvedeti resnico o tragediji Titanica.

Tragedija Titanica je napravila na svetovno javnost zelo mučen vtis in je povzročila veliko razburjenje. Ljudje se niso razburjali samo zato, ker je izgubilo pri nesreči življenje 1500 ljudi, marveč predvsem zato, ker je cela vrsta okoliščin kazala na to, da se je Titanic potopil po krvavi odgovornih osebnosti družbe „White Star Line“. V javnost so prihajale vedno nove podrobnosti, ki so vse jasneje kazale na krivca te nesrečo. Svetovna javnost se je razburjala, ker je bil parnik opremljen preveč razkošno, ni pa imel dovolj rešilnih čolnov in še tisti, kar jih je imel, so bili iz lesa najslabše kakovosti. Rešeni potniki so pripovedovali tudi, kako so nekateri člani posadke odrivali ženske in otroke, samo da so si priborili vstop v rešilne čolne. Javnosti ni ostalo pri-

A. Arbeles:

Na gradilišču sem že našel arhivarja, ki je bil ravno takz nestrpen kot jaz. Izbral sem nekaj spretnih delavcev in jim povetal, kako naj začno z odmikanjem ogromne omare. Slika nad omaro, ki sem jo gledal s strahom, je bila navadna slikarija, na debelo pokrita z nesnago. Razen blede lise — obrazu naslikane svetnice, na njej ni bilo skoraj ničesar videti. Prav nič neznanstvenega ni bilo na sliki in ravno sem hotel arhivarja vprašati za njegovo mnenje o njej, ko me je nagovoril:

»Veste kaj,« je dejal, »v tem nunskem samostanu je moral biti pa res zabavno! Sinoč, pozno zvečer sem še enkrat prebiral kroniko in mislim, da nam to bale hodnik odkril zanimive stvari. Menda sem vam že nekoliko namignil, kaj potrča kronika o tem samostanu. Včeraj sem vse še enkrat prebral, ker sem upal, da najdem kak temelj za najina raziskovanja. Skrb nun, da ne bi njihov samostan dobil slabo ime, se je tu med zdovim umaknila divji brezsramnosti. Nune so se predajale najhujšim razvratom in kronika poroča, da se je vsa sosečina samostana cele noči zgledovala nad žvenketanjem kozarcev in razuzdanim smehom. To divjanje je morala biti neke vrste blažnost, ki je okužila ves samostan in ki je poganjala nune v najbolj divje orgije. Dostikrat so ponori meščani videli razsvetljeno tudi cerkev, kar je bil znak, da so si božjo hišo izbrali za pisanjevanje. K tem orgijam so nune vabile mestno duhovščino in če so jih skraja spuščale v samostan le ponori in skrivoma, so prihajali pozneje tudi javno, pri belem dnevu. Dostikrat so videli, kako so moški zabuhih obrazov in opotekajoč zapuščali samostan, videli so tavarji pijane nune po dvoriščih in po smaostanskem vrtu. Pobožnim meščanom, ki so se zgražali nad tem početjem, ne moremo zameriti, če so tožili pri škofu. Škof je sam prišel preiskovati, našel pa ni drugega kot skupino pobožnih nun, ki so v tem samostanu živele vzgledno, molitvi posvečeno življenje. Povpraševanje pri mestni duhovščini pa je naletelo le na potrditev tega opazovanja. Ovadu so gnali pred sodišče, ki jih je spričo škofove avtoritete občutno kaznavalo.

Ko je škof obrnil mestu hrbet, se je nenaravno početje pričelo znova, toda nikogar ni bilo, ki bi se drznil ovajati. Med

5 vsemi lahkoživimi nunami je bila sestra Agata najhujša. Samostanske orgije ji kmalu niso več zadostovale. Morala je biti posebne vrste ženska, strahotno, peklensko hotljiva, ki je vsakogar potegnila k sebi in ga uničila. V sebi je morala imeti nenesljivost zveri, kajti kronika o njej pripoveduje, da je dostikrat po skrivenih poteh zapuščala samostan in se vlačila ponoči po mestu. V javnih hišah in predmestnih beznicah je gostovala in posedala med drhaljo, med kvartopirci in pijanci, kot da spada k njim. Pri tem pa je bila plemenitega rodu, iz ene najimenitejših rodbin dežele. Če ji je kak mlad moški ugajal, se ga je oklenila in ga ni več izpustila. Divje in nebrzado kot bakantinja ga je potegnila k sebi. Poznali so jo po vsem mestu in govorili so o njej kot o mori, o poasti. Imenovali so jo zlo nuno. Zgodilo pa se je, da je nekdo v mesto zanesel sramno kugo. Tudi Agata je zbolela za to boleznjijo, toda svojih nagonov klubj temu ni mogla krotiti in je svoje življenje nadaljevala. Plesala je po krčmah, posedala po cevih kot vampir in napadala mlade moške.«

Naenkrat je doktor prekinil svoje pripovedovanje in me vprašal:

»Kaj vam je, zdi se mi, da ste bolni?«
Zavrnil sem ga in prosil, naj s svojo zgodbo toliko časa počaka, da pogledam, kako delo napreduje. Okoli ogromne omare so bila tla že razruvana, vendar se še ni posrečilo premakniti omare niti za last.

»Omara je najbrž pritrjena na steno,« je dejal preddelavec.

Ni bilo mogoče drugače, toda potem so jo morali spojiti s steno že takrat, ko so zidali zakristijo. Potem je bil načrt mistifikacija, ali pa...

Sposledala sva se in arhivar je povedal moje misli:

»Pot pelje skozi omaro in nikjer drugje!«

Razburjen sem bil ter zaradi tolikih ovrir ves iz sebe.

»Kako pa naj zdaj najdeva, kje je v omari vhod? Omaro bi moral razbiti na kose, tega pa ne smemo, ker je cerkvena last. Kaj naj storimo?«

Nič manj nestrenpi ni bil arhivar.

Medtem ko je doktor razmišljjal sem jaz preiskal omaro, odprl vse predale, pritisnil na vsak ornament in vse premobil, da bi tako iz kakega posebnega razmerja mogel najti skrivena vrata.

»Ne trudite se,« je dejal arhivar, »ta omara, ki je skrivala svoje tajne pred celimi generacijami radovednežev, jih tudi nama ne bo razkrila kar tako. Iskati bi morala v arhivih, morda...«

Nisem ga dalje poslušal, kajti ko sem z očmi ocenjeval višino, sem se zazrl v sliko nad omaro. In naenkrat me je obšlo, kot da mi ta slika mora dati ključ skrivenosti. V arhivarjevo začudenje sem večel prislonil na omaro lestev, po kateri sem splezal do slike. V taki bližini bledega obličja se me je spet hotel polasti groza noči. Vendar sem se umiril in začel preiskovati portret. Zaradi debele plasti nesnage je

nesli podrobnosti o poteku zaslijanja. Z velikim črkami so na prvih straneh poročali, da je bilo dokazano, da je glavni krivec nesreče — Ismay.

Dokazano je bilo:

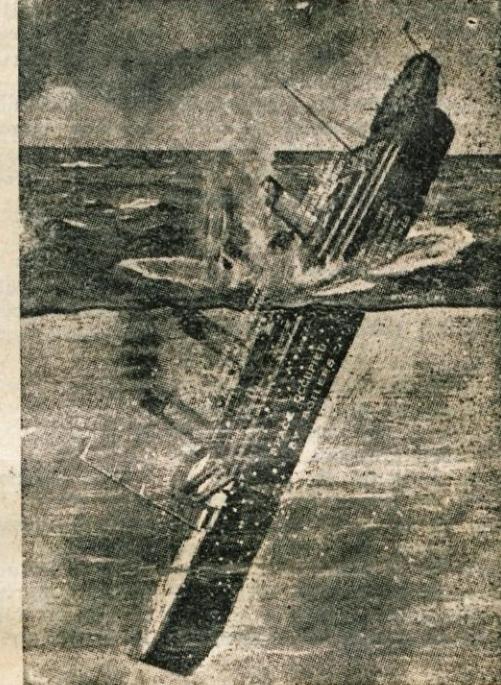
da je generalni direktor J. B. Ismay prisilil inženirje Titanica, da kljub svarilom niso zmanjšali hitrosti parnika;

da je generalni direktor J. B. Ismay dal kapitanu Titanica povelje, naj se ne ozira na svarila nemškega parnika o lednih gorah;

da je generalni direktor J. B. Ismay varal potnike na Titanicu, češ da je Titanic nepotopljiv;

da se je generalni direktor J. Bruce Ismay, brž ko je zaslutil resno nevarnost, potuhnil in skril pred potniki in posadko in

da se je generalni direktor J. Bruce Ismay, preoblečen v ženska oblačila, prvi vkrcal na rešilni čoln.

NAGRAJEN

Ismay se je po zaslijanju vrnil s prvim parnikom „White Star Line“ v London. Med prvo svetovno vojno je bil povračan v plemiški stan. Dodeljena mu je bila lepa služba v britanskem mornarskem uradu.

Njegovo ime pa nikoli ne bo izbrisano iz zgodovine pomorskih nesreč. Za to jamči 1449 človeških življenj, ki jih je terjala nesreča Titanica.

Tako se je potopil Titanic in taka je bila najpretresljivejša drama, kar jih je doslej zabeležila zgodovina pomorstva.

Konec

bilo tudi iz te bližine težko razpozнатi kaj več kot to, da je naslikana ženska nosila obleko kakor jo nosijo nune, dočim je bila glava brez trakov in brez čepice. Zelo čudni so bili lasje, ki so bili prepleteni kot kače, tako kot slikajo glavo Meduze. Okoli vrata je na vrvici nosila nakit. Ne križa, kot ga navadno najdemo pri nunah, temveč neke vrste sponke s čisto navadnim ornamentom. Podoben je bil lilijs, vklejeni v poligon. Spomnil sem se, da sem ta ornament že enkrat videl spodaj na omari: zdaj v šesterokotniku, zdaj v rombu in potem spet v peterokotniku, kot tu.

»Doktor,« sem zaklical in stopal po lestvi navzdol, »zdi se mi, da sem ugankal na sledu.«

»In sled ste našli tu zgoraj na sliki?«

»Mislim. Lilija v peterokotniku je ključ. Iščiva!«

Ceprav sem dobro vedel, da sem ornament videl, sem bil vendar tako zmeden, da ga nisem takoj našel. Tedaj pa je vzkliknil poleg mene arhivar:

»Tu je lilija v peterokotniku! Kaj zdaj?« Hipoma sem se streznil in se zavedel, da stojim pred nečim nelizbenim, o čigar koncu ni nobenega dvoma več. Preiskoval sem lilijo, medtem pa so načr delavci radovedno obstopili.

Zdelo se mi je, da se les vdaja pritisku moje roke. Staro omaro je pretreslo škrpanje, globoko iz notranjosti prihajajoče škrpanje, in ozka razpoka je prerezala omaro od vrha do dna. Uprli smo se z rameni, toda zarjaveli, stoljetja neuporabljeni tečaji, po katerih je drsela omara, so se le neradi vdali. Sunkoma smo morali odpirati vrata in tako smo imeli čas, da smo lahko občudovali duhoviti tajni mehanizem. Tako, kot so se odpirala vrata, so se razmikali predali omare na levo in desno — in stali smo pred zadnjo steno omare. Tu pa ni bilo težko najti gumb, na katerega je bilo treba prisiti, da so se odprila tudi ta vrata.

Temna odprtina hodnika je ležala za njimi. Hotel sem planil vanj, toda arhivar me je zadržal:

»Potoprite, preizkusiti moramo najprej, če je zrak dober!«

Na letvo smo navezali svečo, jo prizgali in pomolili v hodnik. Gorela je z močnim plamenom, raztopljeni vosek pa je padal v debelih kapljah v temo.

Stopili smo v hodnik.

Nekaj stopnic navzdol, potem naravnost, nato spet nekaj stopnic in spet naravnost. »Zdi se mi, da smo na skriveni poti zle nune,« je šepetal arhivar. Njemu se je samo zdele, jaz sem bil pa o tem prepričan. Ceprav je bil zrak svež, mi je bilo vendar tesno pri srcu.

»Poglejte,« je vzkliknil naenkrat delavec, ki je pred nami nesel svečo, in obstal. Stene so se tu umaknile v temo, hodnik se e zlil v grobico, v sredi pa so stale na leseni podstavki štiri krste, čisto preproste krste brez okrasov. Njihova oblika in izdelava sta kazali, da so stare nekaj stoletij. Arhivar je dvignil en pokrov.

(Dalje prihodnjih)